

Onderwerp

Ontwerpbegroting ODGM 2027

Datum raadsvergadering	22 september 2026
Thema programmabegroting	Mobiliteit en infra Industrie, innovatie en infrastructuur
Portefeuillehouder	Paul Hofman
Zaaknummer	2026-008202

Samenvatting

De Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) voert voor de gemeente Rheden de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (vth) uit. Ook geeft ODGM advies over milieuaspecten als geluid, externe veiligheid, stikstof etc. Op 9 juli 2026 heeft het Algemeen Bestuur van de ODGM de ontwerpbegroting ODGM 2027 vastgesteld. De raad kan haar zienswijze geven op de ontwerpbegroting. In de ontwerpbegroting is een bijdrage voor de gemeente Rheden van €789.000 geraamd.

Voorgesteld besluit

1. De zienswijze op de ontwerpbegroting ODGM 2027 (bijlage 1) vast te stellen, waarin de raad:
 - Geen inhoudelijke opmerkingen meegEEft over de ontwerpbegroting ODGM 2027.
 - Waardering geeft voor het scherp letten op de kosten en het opstellen van een sobere begroting.

Inleiding

De Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODGM) voert voor de provincie en de gemeenten in de regio Arnhem de vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken (vth) uit op het gebied van bouwen en milieu. De gemeente Rheden heeft de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (vth) bij ODGM belegd. Ook geeft ODGM advies over milieuaspecten als geluid, externe veiligheid, stikstof etc.

De Omgevingsdienst stelt jaarlijks in het voorjaar een ontwerpbegroting op voor het komende jaar. Vanwege de (juridische) fusie per 1 januari jl. is dit dit jaar eenmalig in de zomer. De ontwerpbegroting van ODGM is gebaseerd op de individuele werkprogramma's van de partners en is een uitwerking van de Kadernotitie begroting ODGM 2027. De raad kan haar zienswijze geven op de ontwerpbegroting.

Beoogd effect

Uitvoering van bij ODGM belegde milieutaken die past bij de visie van de gemeente Rheden en waarin kwaliteit en kosten in balans zijn.

Argumenten

1.1 *Met een zienswijze kan de raad prioriteiten aan het bestuur van ODGM meegeven.*

De zienswijze op de ontwerpbegroting van een gemeenschappelijke regeling is voor de raad het belangrijkste instrument om invloed uit te oefenen op de taakuitvoering door deze gemeenschappelijke regeling. Het recht van de raad om een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting is vastgelegd in de Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 35.

1.2 De ontwerpbegroting ODGM 2027 is beleidsneutraal.

Het bestuur van ODGM heeft in april jl. de kadernotitie begroting ODGM 2027 vastgesteld. De kadernotitie is ter kennisgeving aan de raad verstuurd. Voor 2027 zijn geen significante beleidswijzigingen opgenomen. De ontwerpbegroting is verder in lijn met de kadernotitie 2027 en het in 2024 vastgestelde Meerjarenplan ODRA 2025-2028.

1.3 ODGM let scherp op de kosten van de bedrijfsvoering.

ODRA en ODRN hebben afgelopen jaren structureel besparingen doorgevoerd in de bedrijfsvoering. De begroting laat zien dat ook ODGM scherp blijft op mogelijke kostenbesparingen.

Kanttekeningen en/of risico's

1.1 2026 en 2027 zijn overgangsjaren naar een volledig gefuseerde organisatie.

De fusie van ODRA en ODRN per 1 januari jl. was een juridische fusie. Echte integratie van beide organisaties is daarna gestart. De nieuwe organisatie is volop bezig met het harmoniseren en uniformeren van alle werkprocessen, afspraken en administratie. Fusiekosten zijn in principe gedekt door subsidies van rijk en provincie. Inherent aan een fusieproces zijn vele onzekerheden. Eventuele onvoorziene uitgaven kunnen worden opgevangen met de bestemmingsreserve, gevormd uit het positief saldo over 2025.

1.2 De begroting 2027 is een overgangsbegroting.

ODRA en ODRN hanteerden verschillende financieringssystematieken. In de voorbereiding van de fusie is afgesproken in 2026 en 2027 deze financieringssystematieken naast elkaar te laten bestaan en toe te werken naar een nieuwe, gezamenlijke financieringssystematiek in 2028. Deze afspraak bleek in de praktijk organisatorisch uitdagend en zeer kwetsbaar. Afgesproken is daarom in 2026 en 2027 te werken met een vereenvoudigde verantwoording. Desondanks blijft het naast elkaar werken met verschillende uurtarieven kwetsbaar.

1.3 De hoogte Algemene Reserve is nog niet bepaald.

Parallel aan de begrotingscyclus voor 2027 loopt ook de liquidatie van ODRA en ODRN. Om onnodig schuiven met gelden te voorkomen is eerder afgesproken de reserves van beide organisatie in te zetten voor de nieuwe organisatie. De vereiste Algemene reserve voor 2027 wordt najaar 2026 bepaald en daardoor nog niet verwerkt in deze ontwerp-begroting 2027. De nu geraamde reserve is positief vertekend door het grote positieve saldo over 2025 van ODRN. Verwachting is dat geen extra inleg nodig is voor de Algemene reserve.

1.4 ODGM overschrijdt over het geheel de vastgestelde begroting.

Een regulier risico van outputbegroten is het niet volledig uitvoeren van het geraamde werk. In dat geval zijn niet alle kosten gedekt en zal er een tekort ontstaan. Het risico hierop wordt klein ingeschat aangezien ODGM strak stuurt op volledige uitvoering van de werkprogramma's.

1.5 ODGM voert meer werk uit dan geraamd is in het werkprogramma voor Rheden.

Normaal gesproken leidt onvoorzien meerwerk door bijvoorbeeld meer milieuklachten tot een hogere rekening van ODGM. Vanwege de afgesproken vereenvoudigde verantwoording zal dit in 2027 alleen in rekening gebracht worden bij zeer grote afwijkingen. Dit heeft zich afgelopen jaren nooit voorgedaan.

1.6 Herverdeeleffect door de nieuwe financieringssystematiek vanaf 2028.

ODRA en ODRN hanteerden verschillende manieren van financieringssystematiek. Vanaf 2028 zal worden gewerkt met een nieuwe gezamenlijke financieringssystematiek. Een nieuwe financieringssystematiek brengt ongetwijfeld herverdelingseffecten met zich meebrengt. Het is niet te zeggen of dit voor Rheden positief of negatief zal uitvallen.

1.7 De kentallen van diverse producten staan onder druk.

Het milieu-vth-takenpakket wordt steeds complexer. Hierdoor staan de kentallen voor diverse producten onder druk. Eerder is al geconstateerd dat ODRA feitelijk onvoldoende kosten in rekening bracht voor bepaalde producten. De Omgevingswet en risicogericht werken versterken deze trend. Herijking van de kentallen wordt meegenomen in het integratietraject. Effect zal zichtbaar worden in de begroting van 2028.

Financiën**Begroting ODGM 2027**

De omvang van de begroting ODGM voor 2027 is geraamd op €56 miljoen. Het uurtarief van ODGM zal in 2026 stijgen naar €111,50 vanwege structurele extra kosten door CAO en inflatie in 2026 (indexering 4,13%; uurtarief was €107,-).

Bijdrage Rheden

De verhoging van het uurtarief in 2027 betekent voor Rheden bij een gelijkblijvend werkpakket een tariefsverhoging van 4%. Het beschikbare budget in de Rhedense begroting zal hiertoe eveneens met 4% verhoogd moeten worden.

	Bedrag (€)	Jaarschijf / jaarschijven
Eenmalige uitgaaf:	Nvt.	
Investering:	Nvt.	
Structurele lasten:	€789.000	2027

Uitvoering

Na behandeling in de raad zal de zienswijze naar ODGM worden gestuurd. Het bestuur van ODGM stelt de definitieve begroting in oktober as. vast.

Participatie en communicatie

De financiële stukken zijn te raadplegen via de website van ODGM.

Bijlagen

1. Concept-zienswijzebrief.
2. Ontwerpbegroting ODGM 2027.
3. Aanbiedingsbrief Ontwerpbegroting ODGM 2027.

De Steeg, 18 augustus 2026

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris